

# Woudsend bevrijd

## Hoe werd het 75 jaar geleden beleefd?

De intelligente lockdown is nu zo'n twee maanden van kracht. Hoewel we ons nog redelijk kunnen bewegen wordt de behoefte naar meer vrijheid steeds groter. De lockdown is bij lange na niet vergelijkbaar met de beperking van de vrijheden gedurende de Tweede Wereldoorlog. Toen de vijand eindelijk na 5 bezettingsjaren had gecapituleerd was men dan ook uitzinnig van vreugde. Hieronder een korte impressie van de bevrijdingsmaanden april en mei 1945 in ons dorp.

### 17 april 1945: Woudsend bevrijd!

Na het dramatische gevecht bij de Wellebrug bleken de Duitsers 's morgens 17 april in alle vroegte de aftocht te hebben geblazen. Door de komst van twee Canadese soldaten in het dorp beseften de inwoners van Woudsend dat ze eindelijk bevrijd waren. Als helden werden de twee soldaten begroet en toegejuicht. Ze deelden chocola, sinaasappels en sigaretten uit en werden zelf bij Café Kraan rijkelijk van (te veel) drankjes voorzien. Een van hen heeft in 1946 nog gevraagd om een foto en bedankte ook de Woudsenders voor de enthousiaste ontvangst.

Veel dorpsgenoten trokken die dag naar de Straatweg, om de Canadezen te zien met hun tanks, carriers en vlammenwerpers. Maar vooral ook om hen te laten merken hoe blij en dankbaar men was dat zij een eind aan de lange nachtmerrie hadden gemaakt.



Een door een dorpsgenoot gemaakte herdenkingsplaquette.

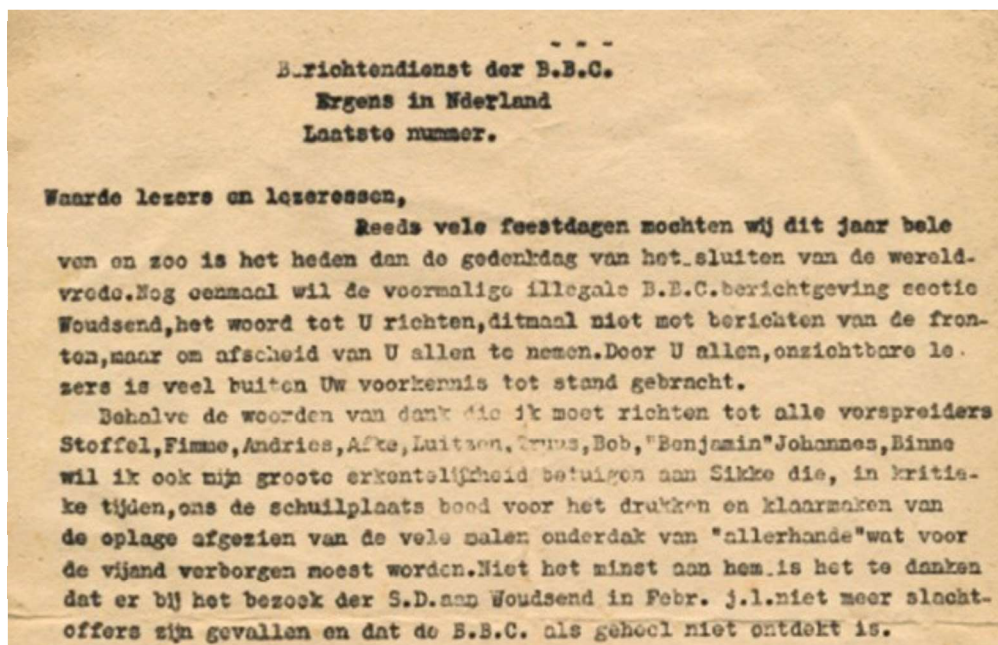
's Avonds werden op "it Krús fan Dyk" toespraken gehouden door dokter Bonga, pastoor Van Dijk en dominee Spijkerboer. Er werd nog geen feest

gevierd want Nederland was nog niet geheel bevrijd. Ook het sneuvelen van Jacob Nagelhout was natuurlijk een domper op de feestvreugde.

### 5 mei: Nederland bevrijd!

Eindelijk kon er uitbundig worden gevlagd. Omdat de kerkklokken door de bezetter in beslag waren genomen, konden die niet geluid worden. In plaats daarvan werden vanuit de toren van de Hervormde kerk saluutschoten gelost.

Op 7 mei volgde de algehele capitulatie van Duitsland en werd het laatste nummer van de illegale berichtendienst van de B.B.C. uitgebracht. Hierin werden de Woudsender medewerkers, die hun eigen leven hadden gerisquéerd, bedankt (helaas geen duidelijke afdruk):





## Woensdag 9 mei: spontaan uitbundig feest

Dinsdag 8 mei werd tot nationale feestdag uitgeroepen en er werd dan ook gefeest met muziek, zang en dans. Maar dat werd ruimschoots overtroffen door een spontaan feest op de volgende dag, 9 mei. De dorps-omroeper liet weten dat iedereen zich moest verkleeden, hoe dan ook. Zo niet, dan werd je in de Ee gejonast... En het was een daverend succes; een bonte stoet van juichende en hos-

sende mensen in de gekste kostuums trok door het dorp. Zelfs de "stijfste" mensen waren verkleed.

Na de optocht werd er een stille omgang gehouden. Een lange sliert zwijgende (en ook giechelende) mensen trok door de straten, maar ook door huizen en winkels. Het was leuk en spannend om door allerlei onbekende huizen te lopen waarbij de

bewoners verbaasd toekeken naar de vreemd uitgedoste schare.

Hiermee kwam een eind aan een feest dat gevierd was als nooit tevoren. Men was uitgelaten en uitzinnig van vreugde. Dit was de uitweg voor alle onderdrukte spanningen en opgekropte gevoelens. Je was weer vrij, vrij, vrij.....

## Donderdag 24 mei: aftocht Duitse soldaten



Het was die dag een drukte van belang langs de Eewal. Vanuit richting Lemmer kwamen grote schepen vol Duitse krijgsgevangenen door de brug. Het waren wel 15 boten met totaal zo'n 4000 gevangenen. Het ging langzaam en vanaf de wal werden ze toegezongen met "Oranje boven" en ook spottende teksten.

*Deze impressie is samengesteld uit het boek "Woudsend en Woudsenders in Oorlog en Verzet", geschreven door Jan J. de Vries.*

Douwe Zondervan

### Nog verkrijgbaar: Oorlogsboek Woudsend

Dit standaardwerk van Jan J. de Vries over de Tweede Wereldoorlog met betrekking tot Woudsend en omstreken en hun inwoners is nog verkrijgbaar voor slechts **5 euro** (excl. eventuele verzendkosten).

Neem hiervoor contact op met Broer de Wolff,  
e-mail: [broerdewolff@outlook.com](mailto:broerdewolff@outlook.com)

Woudsend en Woudsenders  
in Oorlog en Verzet



Jan J. de Vries